

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom subjektov územnej samosprávy v obci Tovarníky

Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s „Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009“.

Účelom kontrolnej akcie bolo overiť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Predmetom kontrolnej akcie bolo postavenie a charakteristika kontrolovaného subjektu, rozpočet obce, záverečný účet a účtovná závierka obce, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vrátane finančných prostriedkov z Európskej únie (ďalej len „EÚ“), stav správy ochrany majetku obce a účinnosť vnútorného kontrolného systému obce.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.07.2009 do 13.08.2009 v obci Tovarníky, Obrancov mieru 82/5, IČO: 31872638. Kontrolovaným obdobím bol rok 2008.

Výsledky kontroly

1. Postavenie a charakteristika kontrolovaného subjektu

Obec Tovarníky (ďalej len „obec“), okres Topoľčany, Nitriansky samosprávny kraj, je v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. K 31.12.2008 mala obec 1 408 obyvateľov. Obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) tvorilo deväť poslancov.

V kontrolovanom období obec nevykonávala podnikateľskú činnosť, bola zriaďovateľom predškolského zariadenia, Materskej školy – bez právnej subjektivity (ďalej len „MŠ“).

„Kontrolnej skupine NKÚ SR bol predložený „Organizačný poriadok obecného zastupiteľstva obce Tovarníky“, v ktorom nebol stanovený počet zamestnancov obce a ich pracovné úväzky, pracovné zaradenie a celkové organizačné členenie obecného úradu.

Tým, že obec nemala schválenú organizáciu obecného úradu, **došlo k porušeniu ustanovenia § 11 ods. 4 písm. i) zákona o obecnom zriadení**, podľa ktorého: „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať organizáciu obecného úradu...*“.

2. Rozpočet obce, záverečný účet obce, účtovná závierka

..Návrh rozpočtu obce na rok 2008 bol schválený na zasadnutí OZ dňa 11.12.2007. V roku 2008 bola vykonaná jedna zmena rozpočtu na zasadnutí OZ dňa 25.11.2008.

..Podľa ustanovenia § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“): „*Obec a...sledujú v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávajú zmeny vo svojom rozpočte...*“.

..Podľa ustanovenia § 14 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: „*Príslušný orgán obce...vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami...*“.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 4 zákona o obecnom zriadení: „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené...b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie..., v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta,...*“.

Kontrolou plnenia rozpočtu bolo zistené, že obec v priebehu roka 2008 nesledovala vývoj finančného hospodárenia podľa schváleného rozpočtu a nevykonávala zmeny vo svojom rozpočte rozpočtovými opatreniami. OZ neurčilo starostovi obce rozsah vykonávania zmien rozpočtu, ktoré umožňuje zákon o obecnom zriadení. V priebehu roka boli prečerpané výdavky na niektorých položkách, resp. boli čerpané aj na tých položkách, ktoré neboli v rozpočte schválené.

Obec tým, že v priebehu rozpočtového roka nevykonávala podľa potreby zmeny rozpočtu, **porušila ustanovenie § 12 ods. 3 a § 14 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ustanovenie § 11 ods. 4 písm. b) zákona o obecnom zriadení.**

V zmysle ustanovenia § 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: „*Na účely tohto zákona sa rozumie... b) prebytkom rozpočtu obce... kladný rozdiel medzi príjmami rozpočtu obce... a výdavkami rozpočtu obce...*“.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 5 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: „*Záverečný účet obce ...obsahuje najmä... bilanciu aktív a pasív...*“.

Obec schválila záverečný účet obce za rok 2008 na zasadnutí OZ dňa 26.05.2009. Pri vyčíslení výsledku hospodárenia obec vylúčila sumu záväzkov voči zamestnancom (mzdy za december r. 2007 vyplatené v januári r. 2008) vo výške 392 tis. Sk, čím **porušila ustanovenie § 2 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

Schválený záverečný účet obce neobsahoval bilanciu aktív a pasív, čím **došlo k porušeniu ustanovenia § 16 ods. 5 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

OZ schválilo záverečný účet uznesením v znení: „*Obecné zastupiteľstvo schvaľuje záverečný účet obce Tovarníky za rok 2008 podľa predloženého návrhu*“, čo nebolo v súlade s **ustanovením § 16 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, podľa ktorého: „*Prerokovanie záverečného účtu obce...sa uzatvára jedným z týchto výrokov a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad, b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami.*“.

V zmysle ustanovenia § 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“): „*V rozpočte verejnej správy, pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy... sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia... Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia...; Druhovou klasifikáciu, organizačnú klasifikáciu a ekonomickú klasifikáciu ustanovuje opatrenie, ktoré vydá ministerstvo financií....*“.

S účinnosťou od 01.01.2005 je to Opatrenie MF SR z 8.decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení ďalších opatrení (ďalej len „Opatrenie č.MF/010175/2004-42“).

Obec neuplatňovala rozpočtovú klasifikáciu pri zostavovaní rozpočtu na rok 2008, pri zostavovaní záverečného účtu, ako aj pri niektorých položkách v úpravách rozpočtu, čím **porušila Opatrenie č.MF/010175/2004-42 a súčasne § 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.**

Obec zostavila účtovnú závierku k 31.12.2008 v zmysle ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), pričom kontrola preukázala, že niektoré položky uvedené v bode 3 a 4 správy neposkytovali verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva.

3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vrátane finančných prostriedkov z EÚ

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve: „*Podrobnosti o rámcových účtovných osnovách (§13) pre jednotlivé skupiny účtovných jednotiek..., postupoch účtovania, ...ustanoví ministerstvo opatrením... a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať.*“

Podľa ustanovenia § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve: „*Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovná jednotka povinná upraviť ocenenie hodnoty majetku, vytvoriť rezervy...*“

V zmysle ustanovenia § 14 ods. 9 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky č. MF/16786/2007-31 (ďalej len „Opatrenie č. MF/16786/2007-31“ alebo „Postupy účtovania“): „*Rezervy sa vytvárajú na... l) náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy týkajúcej sa vykazovaného účtovného obdobia.*“

Obec mala v kontrolovanom období spracovanú Internú smernicu na vedenie účtovníctva v podmienkach miestnej samosprávy (ďalej len „smernica“) zo dňa 18.07.2006, ktorá nebola v súlade s platnými Postupmi účtovania a zákonom o účtovníctve, napr. v tom, že nezohľadňovala povinnosť tvorby rezerv v súlade s citovaným zákonom, keď obec stanovila: „*Obec Tovarníky nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť, účtovanie rezerv... sa nevykonáva.*“

Kontrolou tvorby rezerv bolo zistené, že obec v roku 2008 nevytvorila rezervy na náklady na overenie účtovnej závierky, čím **porušila ustanovenie § 26 ods. 3 zákona o účtovníctve a § 14 ods. 9 písm. l) Opatrenia č. MF/16786/2007-31. Obec tým nedodržala aj ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.**

V zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o účtovníctve: „*Účtovná jednotka postupuje v účtovnom období v účtovníctve podľa § 4 ods. 2. Náklady a výnosy účtuje účtovná jednotka v tom účtovnom období, v ktorom vznikli, bez ohľadu na deň ich úhrady...*“

Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve: „*Účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva...*“

V zmysle ustanovenia § 50 ods. 2 Opatrenia č. MF/16786/2007-31: „*Na účte 381 – Náklady budúcich období sa účtujú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach...*“

Kontrolou účtovania výdavkov uhradených bankovým prevodom bolo zistené, že niektoré výdavky, ktoré sa týkali budúcich období, ako napr. úhradu poisťného, predplatného časopisov, obec účtovala v plnej sume do nákladov roku 2008.

Uvedeným postupom **došlo k porušeniu ustanovenia § 3 ods. 2, § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve a ustanovenia § 50 ods. 2 Opatrenia č. MF/16786/2007-31. Obec tým nedodržala aj ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve.**

Ďalej bolo zistené, že obec uhradila v mesiaci január 2008 výdavky na tovary a služby v celkovej

sume 1 77 tis. Sk, ktoré časovo a vecne súviseli s účtovným obdobím roku 2007, pričom ich účtovala do nákladov roku 2008.

Obec tým porušila ustanovenie § 3 ods. 2 a § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.

V roku 2008 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie subjektom v celkovej výške 893 tis. Sk. Obec mala v kontrolovanom období vypracované a schválené Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach poskytovania dotácií a návratných finančných výpomocí právnickým a fyzickým osobám na území obce Tovarníky (ďalej len „VZN“), ktoré upravovalo podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu obce.

Podľa čl. 6 ods. 1 tohto VZN: „Dotácie ...obec poskytne na základe písomnej dohody.“

Podľa ustanovenia § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: „Právnickej osobe... a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce, môže obec poskytovať dotácie za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením..“ a podľa ustanovenia § 7 ods. 6 citovaného zákona: „...Podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce...“

Podľa ustanovenia § 31 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy: „Porušením finančnej disciplíny je...n) porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.“

Kontrolou poskytnutých dotácií bolo zistené, že obec poskytla dotáciu futbalovému klubu v sume 442 tis. Sk bez toho, aby s prijímateľom uzatvorila písomnú dohodu, čím **porušila ustanovenie § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ustanovenie čl. 6 ods. 1 VZN**. Tým došlo aj k porušeniu finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolnej skupine NKÚ SR neboli predložené vyúčtovacie doklady poskytnutej dotácie pre futbalový klub. Podľa písomného prehlásenia starostu obce boli zúčtovacie doklady odovzdané hlavnému kontrolórovi z dôvodu vykonávania kontroly na základe plánu kontrolnej činnosti.

Ďalej bolo zistené, že obec poskytovala dotácie aj športovým klubom, ktoré nemali právnu subjektivitu, čím obec **porušila ustanovenie § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy**.

V roku 2008 obec poskytla dotáciu v sume 300 tis. Sk rímskokatolíckej cirkvi v zmysle zmluvy o poskytnutí dotácie na opravu strechy kostola. Ku dňu začatia kontroly prijímateľ nepredložil vyúčtovanie poskytnutej dotácie. Vyúčtovacie doklady boli predložené až v priebehu kontroly na základe vyžiadania kontrolnej skupiny NKÚ SR.

Nezúčtovanie dotácií s rozpočtom obce bolo v rozpore s **ustanovením § 7 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a zároveň bola porušená finančná disciplína podľa **ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy**.

Obec v roku 2008 zabezpečovala poskytovanie opatrovateľskej služby v zmysle zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Poskytovateľom tejto služby bolo občianske združenie so sídlom v Topolčanoch na základe zmluvy uzatvorenej s obcou dňa 01.07.2006. Predmetom zmluvy okrem poskytovania opatrovateľskej služby bolo i prevzatie práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov obce na úseku opatrovateľskej služby.

Podľa čl. II. ods. 1 zmluvy: „Určenie počtu občanov, ktorým bude poskytovaná opatrovateľská služba, rozsah úkonov opatrovateľskej služby, výška pracovných úväzkov opatrovateľov, ako aj výška finančných prostriedkov na jednotlivých občanov získaných zo štátneho rozpočtu budú vždy upresnené dodatkom k tejto zmluve.“

Podľa ustanovenia § 43 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „občiansky zákonník“): „Účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.“

Kontrolnej skupine NKÚ SR nebol predložený dodatok k zmluve, ktorým by sa presne stanovil rozsah poskytovanej služby v zmysle citovaného ustanovenia zmluvy.

Tým, že obec neuzatvorila dodatok k zmluve, ktorým by sa spresnil výkon opatrovateľskej služby, **porušila ustanovenia § 43 občianskeho zákonníka a čl. II. ods. 1 zmluvy**.

Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“): „*Orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľad'ovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä... c) používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi...*“

Obec s účinnosťou od 16.04.2003 vydala Všeobecne záväzné nariadenie Obce Tovarníky o výške úhrad za služby poskytované v rámci opatrovateľskej služby (ďalej len „VZN“), v zmysle ktorého bol občan povinný platiť obci úhradu za poskytnutú opatrovateľskú službu. Kontrolou príjmov za opatrovateľskú službu bolo zistené, že obec v roku 2008 neprijala a nevyžadovala od deviatich občanov, ktorým sa poskytovala opatrovateľská služba, žiadne finančné prostriedky. Celková suma úhrad, ktorá mala byť prijatá do rozpočtu obce za opatrovateľskú službu v zmysle vydaných rozhodnutí, predstavovala 34,6 tis. Sk.

Obec tým, že neuplatňovala svoje práva na prijatie úhrad za poskytovanú opatrovateľskú službu, **nepostupovala v súlade s ustanovením § 7 ods. 2 písm. c) zákona o majetku obcí a VZN.**

Podľa ustanovenia § 15 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“): „*Občanovi v hmotnej núdzi...ktorým sa vypláca dávka a príspevky, možno poskytnúť jednorazovú dávku v hmotnej núdzi do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima.*“

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 citovaného zákona: „*Na konanie o... zabezpečení... pomoci v hmotnej núdzi dávkou... vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní...*“

Kontrolou bolo tiež zistené, že obec v roku 2008 poskytla zo svojho rozpočtu aj sociálne výpomoci dvom občanom na základe schválenia v OZ v celkovej sume 8 tis. Sk. Obec tieto finančné prostriedky poskytla občanom v hotovosti bez toho, aby vydala rozhodnutie v správnom konaní, čím **postupovala v rozpore s ustanovením § 25 ods. 1 zákona o pomoci v hmotnej núdzi.** Tým, že nepožadovala od občanov predloženie potvrdenia o príjme preukazujúce ich hmotnú núdzu a doklady preukazujúce skutočne vynaložené náklady, **porušila ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi.**

Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“): „*Ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem...vozidla zamestnávateľa...patrí mu náhrada....*“

Podľa ustanovenia § 36 ods. 4 zákona o cestovných náhradách: „*Zamestnávateľ je povinný do desiatich pracovných dní odo dňa predloženia písomných dokladov vykonať vyúčtovanie pracovnej cesty zamestnanca a uspokojiť jeho nároky...*“

Kontrolou výdavkových pokladničných dokladov bolo zistené, že obec zúčtovala vyplatenie cestovných náhrad na základe vyúčtovaného cestovného príkazu z mesiaca december 2007 zamestnankyni MŠ, pričom na jednu pracovnú cestu použila vlastné motorové vozidlo bez uzatvorenia písomnej dohody so zamestnávateľom.

Tým, že obec nedodrжала desaťdňovú lehotu na vyúčtovanie pracovných ciest z roku 2007 a zúčtovala ich v roku 2008, **porušila ustanovenie § 36 ods. 4 zákona o cestovných náhradách a § 3 ods. 2 zákona o účtovníctve.** Neuzatvorením písomnej dohody so zamestnankyňou na používanie vlastného motorového vozidla, **porušila ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o cestovných náhradách.**

Ďalej bolo zistené, že obec poskytovala cestovné náhrady aj fyzickým osobám neuvedeným v ustanovení § 1 ods. 1 zákona o cestovných náhradách, podľa ktorého: „*Tento zákon upravuje poskytovanie cestovných náhrad ...pri pracovných cestách, pri dočasnom pridelení na výkon práce k inej právnickej osobe...pri vzniku pracovného pomeru... a) zamestnancom v pracovnom pomere)...c)... na základe dohôd o prácach...d) osobám, o ktorých to ustanovuje tento zákon...*“ a v ustanovení § 1 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého: „*...b) ktoré sú vymenované alebo zvolené do orgánov právnickej osoby, c) ktoré plnia pre právnickú osobu...na základe písomnej zmluvy úlohy...*“.

Uvedené bolo zistené podľa vvúčtovania cestovných výdavkov v štyroch prípadoch v celkovej

sume 19,3 tis. Sk. Obec tým **porušila ustanovenie § 1 ods. 1 a 2 zákona o cestovných náhradách** a zároveň **porušila finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.**

Podľa ustanovenia § 19 ods.6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy: „*Verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutných...Subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia...*“

Podľa ustanovenia § 31 ods. 1 citovaného zákona: „*Porušením finančnej disciplíny je ...j) nehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie finančných prostriedkov...*“.

V roku 2008 obec uzatvorila sedem dohôd o pracovnej činnosti a deväť dohôd o vykonaní práce. Kontrolou bolo zistené, že dve dohody o pracovnej činnosti boli uzatvorené na práce, ktoré sa netýkali výkonu samosprávy obce podľa § 4 ods. 3 zákona o obecnom zriadení (kostolník, tréner stolného tenisu), na základe ktorých boli vyplatené odmeny v celkovej sume 39 tis. Sk.

Vyplatenie odmien pre kostolníka a trénera stolného tenisu z rozpočtu obce bolo nehospodárne vynakladanie finančných prostriedkov, čím **došlo k porušeniu ustanovenia § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a porušeniu finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.**

V zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odmeňovaní zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme“): „Zamestnávateľ môže poskytovať zamestnancovi odmenu za a) kvalitné vykonávanie pracovných činností alebo za vykonanie práce presahujúcej rámec pracovných činností vyplývajúcich z dohodnutého druhu práce...“.

Kontrolou dokladov o poskytnutí a o vyplatení odmien zamestnancom obce v roku 2008 bolo zistené, že obec priznala a zúčtovala odmeny pre zamestnancov v mesiaci december v sume 61,5 tis. Sk bez písomného zdôvodnenia, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 20 ods. 2 zákona o odmeňovaní zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme**, podľa ktorého: „*Návrh na poskytnutie odmeny zamestnancovi podľa odseku 1 vrátane jej výšky písomne odôvodní príslušný vedúci zamestnanec.*“

Obec v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavené odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“), po schválení v OZ dňa 11.12.2007 vydala VZN č. 1/2008 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Tovarníky na rok 2008 (ďalej len „VZN“) . Kontrolou predmetného VZN bolo zistené, že niektoré články neboli zosúladené so zákonom o miestnych daniach, napríklad:

- obec nesprávne vymedzila vyrubenie a platenie dane za psa, čím došlo k **porušeniu ustanovenia § 27 ods. 2 a 3 zákona o miestnych daniach**,

- obec rozdielne zadefinovala aj vyrubenie a platenie dane za užívanie verejného priestranstva, čím **došlo k porušeniu ustanovenia § 34a ods. 2 zákona o miestnych daniach.**

Obec tým **porušila aj ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení**, podľa ktorého: „...*nariadenie nesmie byť v rozpore s ...ústavnými zákonmi, zákonmi...*“

4. Stav správy a ochrany majetku obce

Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o majetku obcí: „*Orgány obce ...sú povinné...najmä: d) viesť majetok v účtovníctve podľa osobitného predpisu.*“

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 písm. b) Opatrenia č.MF/16786/2007-31 „*V účtovnej triede 0 sa účtuje o dlhodobom hmotnom majetku,*“, ku ktorému má podľa ustanovenia ods. 2 citovaného paragrafu „*účtovná jednotka vlastnícke právo...*“ a podľa ustanovenia § 26 ods. 1 citovaného opatrenia: „...*dlhodobým hmotným majetkom sú na účely účtovania majetok a technické zhodnotenie...uvedené do užívania...*“

Podľa ustanovenia § 32 ods. 9 citovaného opatrenia: „*Dlhodobý hmotný majetok sa účtuje na*

príslušný účet účtových skupín 02 a 03, a to na účet: a) 021 – Stavby, f) 028 – Drobný dlhodobý majetok“.

Podľa ustanovenia § 21 ods. 4 citovaného opatrenia: „Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtuje podľa rozhodnutia účtovnej jednotky aj drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom... a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok.“

Kontrolou evidencie majetku a účtovania výdavkov v roku 2008 bolo zistené, že obec uhradila sumu 1 088,8 tis. Sk na základe rozsudku Krajského súdu v Nitre, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.01.2004 v časti uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi Mgr. M. R. 274 tis. Sk s 26% úrokom z omeškania ročne od 11.01.1998 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 73,5 tis. Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Táto suma bola zaúčtovaná ako zníženie záväzku na účte 379 – Iné záväzky a uhradená v štyroch splátkach. Pohľadávku v sume 274 tis. Sk nadobudol žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z roku 1998 od obchodnej spoločnosti, ktorá uzatvorila s obcou zmluvu o dielo v roku 1996, podľa ktorej mal zhotoviteľ pre obec zhotoviť výstavbu domu smútku s dohodnutou cenou v sume 2 222 tis. Sk. Kolaudačné rozhodnutie na stavbu bolo vydané v januári 1998.

Obec tým, že zostatok z ceny diela v sume 274 tis. Sk nezaúčtovala na príslušný majetkový účet, **porušila pravidlá účtovania v § 25 ods. 1 písm. b), § 26 ods. 1 a § 32 ods. 9 písm. a) Opatrenia č. MF/16786/2007-31. Obec tým porušila aj ustanovenie § 7 ods. 2 písm. d) zákona o majetku obcí a ustanovenie § 4 ods. 2 a § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.**

Zo súvahy a hlavnej knihy za rok 2008 bolo tiež zistené, že obec evidovala majetok na účte 029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok v hodnote 2 338 tis. Sk. Z predloženého inventúrneho súpisu bolo zistené, že na tomto účte sú evidované samostatné hnutelné predmety, ktoré obec v zmysle svojej internej smernice účtovala na účte 028 – Drobný dlhodobý majetok.

Evidencia uvedeného druhu majetku bola **v rozpore s ustanovením § 21 ods. 4 a § 32 ods. 9 písm. f) Opatrenia č. MF/16786/2007-31.**

V zmysle ustanovenia § 30 ods. 1 zákona o účtovníctve: „...Pri majetku ...sa skutočný stav zisťuje fyzickou inventúrou; pri záväzkoch, rozdiel majetku a záväzkov a pri tých druhoch majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa skutočný stav zisťuje dokladovou inventúrou...“

Kontrolou dokumentácie z inventarizácie bolo zistené, že obec nevykonala inventúru pri všetkých druhoch majetku a záväzkov, čím **porušila ustanovenie § 30 ods. 1 zákona o účtovníctve** a zároveň **ustanovenie § 8 ods. 4 citovaného zákona**, podľa ktorého: „Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné (§32) a účtovná jednotka vykonala inventarizáciu.“

V zmysle ustanovenia § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve: „Inventúrny súpis je účtovný záznam, ktorý zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva... musí obsahovať tieto údaje: a)... názov účtovnej jednotky..., b) deň začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná, a deň skončenia inventúry, d) miesto uloženia majetku, e) meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, ...h) odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia majetku a záväzkov...i) meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku... a j) poznámky.“

Kontrolou inventúrnych súpisov a predložených písomných záznamov bolo zistené, že obec vyhotovovala inventúrne súpisy len pre dlhodobý hmotný majetok, pričom za ostatné účty majetku a záväzkov nevypracovala inventúrne súpisy z dokladovej, resp. fyzickej inventúry, ale vypracovala zoznamy k 31.12.2008, v ktorých uviedla len hodnotu majetku, pohľadávok a záväzkov v Sk bez ďalších predpísaných údajov. Týmto postupom obec **nekonala podľa ustanovenia § 30 ods. 2 písm. a), b), d), e), h), i) a j) zákona o účtovníctve.**

O vykonaní inventarizácie obec vyhotovila inventarizačný zápis zo dňa 31.12.2008, ktorý obsahoval len výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu dlhodobého majetku s účtovným

obsahoval len výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu dlhodobého majetku s účtovným stavom, pričom neobsahoval tieto výsledky za ostatný majetok (zásoby, finančné účty, pohľadávky a záväzky), t. z. okrem iného i výsledky porovnania z dokladovej inventúry.

Týmto postupom účtovná jednotka **porušila ustanovenie § 30 ods. 3 písm. b) zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „...*Inventarizačný zápis je účtovný záznam, ktorým sa preukazuje vecná správnosť účtovníctva a ktorý musí obsahovať...b) výsledky vyplývajúce z porovnávania skutočného stavu majetku, záväzkov.... s účtovným stavom,...*“.

Nesprávne, neúplné vypracovanie inventúrnych súpisov a inventarizačného zápisu preukázalo, že účtovná jednotka **nezabezpečila vykonanie inventarizácie v zmysle ustanovenia § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve**, podľa ktorého: „*Účtovná jednotka je povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a 30.*“

Podľa ustanovenia § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve: „...*Peňažné prostriedky v hotovosti musí účtovná jednotka inventarizovať najmenej štyrikrát za účtovné obdobie.*“

Obec v roku 2008 vykonala inventarizáciu peňažných prostriedkov v hotovosti len jedenkrát a to ku dňu 31.12.2008, čím **porušila ustanovenie § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve**.

5. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Z predloženej dokumentácie (zápisnice a uznesenia OZ) bolo zistené, že OZ na zasadnutí dňa 11.02.2008 prijalo uznesenie, ktorým „...*v zmysle § 18 ods. 7 písm. c) zákona 369/1990 Zb. OZ odvoláva hlavného kontrolóra z funkcie - hrubo alebo opakovane zanedbáva povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie.*“

Funkciu hlavného kontrolóra v obci vykonávala Ing. M. K, ktorá si výpis uznesenia o odvolaní z funkcie prevzala dňa 21.02.2008. Spôsob odvolania hlavného kontrolóra z funkcie nebol v súlade s platnou právnou úpravou zákona o obecnom zriadení (§ 18a ods. 9 písm. b), podľa ktorej OZ môže odvolať hlavného kontrolóra z funkcie, ak „...*hrubo alebo opakovane zanedbáva povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie a bol na to aspoň raz písomne upozornený obecným zastupiteľstvom.*“ Podľa ustanovenia § 18a ods. 8 zákona o obecnom zriadení: „*Výkon funkcie hlavného kontrolóra zaniká a) vzdaním sa funkcie*“. Podľa písomného vyjadrenia starostu obce mu hlavná kontrolórka ústne oznámila, že sa vzdáva funkcie hlavnej kontrolórky obce ku dňu 30.06.2008, čo starosta akceptoval a pracovný pomer bol ukončený písomnou dohodou k 30.06.2008.

Na zasadnutí OZ dňa 18.06.2008 bola vyhlásená voľba hlavného kontrolóra na deň 29.07.2008. Na zasadnutí OZ dňa 29.07.2008 bol zvolený za hlavného kontrolóra Ing. arch. O. H., ktorý bol jediný prihlásený kandidát.

V zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 zákona o obecnom zriadení: „*Hlavný kontrolór... b) predkladá obecnému zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ...e) predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku*“.

Kontrolnej skupine nebola predložená žiadna písomná dokumentácia z kontrol vykonaných v roku 2008. Novozvolený hlavný kontrolór nepredložil OZ po svojom zvolení a nastúpení do funkcie návrh plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2008, čím **nepostupoval podľa ustanovenia § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení**.

Správa o činnosti hlavného kontrolóra za rok 2008 b